

ДИМИТЪР ЯНАКИЕВ
ЧОВЕКЪТ ПРОНИКВА В
КОСМОСА
НАУЧНО-ФАНТАСТИЧНА
КОМЕДИЯ В ЕДНО ДЕЙСТВИЕ

chitanka.info

Действащи лица:

Професор, който чете лекция
Барон от седемнадесетото столетие
Лекар

Пред спуснатата завеса е катедрата, от която професорът ще прочете лекцията си.

Професорът — (поправя очилата си и се обръща към публиката) Уважаеми другарки и другари! Както знаете, аз ще ви прочета лекция на тема „Човекът прониква в Космоса“. Аз съм професор, специалист по ракетите и междупланетните пътешествия. Пътувал съм из цялата Слънчева система! Познавам Луната, Марс, Венера... Юпитер... Преди да започна лекцията искам да предупредя, че материалът не е много лесен и трябва да внимавате, за да го разберете. И така, започваме: (изважда от чантата си своята лекция и разтваря първата страница) Векове наред хората гледали Луната, гледали нощем небесните светила и мечтаели да напуснат земното кълбо и полетят към тях. Луната ги привличала най-много. Те, така да се каже, чакали с нетърпение денят, в който ще стъпят на това небесно светило, възпято от толкова поети...

(Зад завесата силен смях. Влиза Баронът)

Професорът — Защо прекъсвате лекцията ми?

Баронът — Нима това е лекция! (взрив от смях)

Професорът — Да! И няма защо да се смеете!

Баронът — (нов взрив от смях) Как? Ще се намери ли един съвременен човек — човек на седемнадесетото столетие, който ще ви слуша без да се скъса от смях?

Професорът — (изненадан) Вие, извинете, сериозно ли говорите, че сте от седемнадесетото столетие.

Баронът — Разбира се!

Професорът — Аз мислех, че сте преоблечен актьор?

Баронът — (хваща се за шпагата) Аз, един барон дьо Боасон, актьор? Вземете веднага думите си назад, или...

Професорът — (отстъпва) Моля ви се! Моля ви се! Щом трябва — вземам ги! Само някак ми е необяснимо...

Баронът — И на мене от няколко часа, знаете, много неща ми са необясними... Събудих се в някаква чудновата зала, едва избягах от

там и попаднах тука. Скрих се зад завесата и без да искам чух какво говорите. Не се сдържах да не изляза и ви опровергая!

Професорът — Да, да... Но аз имах предвид първите умове на вашето време. Например Сирано дьо Бержерак, който в 1668 година пише книга за пътешествие до Луната.

Баронът — Той беше побъркан!

Професорът — Моля ви се!

Баронът — Слушайте какво ви казвам! Нима можете да приемете на сериозно неговите измишльотини?

Професорът — В книгата има много наивност, но все пак, исторически погледнато, тя показва, че мечтата за полет до Луната има далечни корени.

Баронът — (хваща се за шпагата) Мечтата за полет до Луната? Това са глупости!!

Професорът — (уплашено) Да... за вашето време да... но днес... разбирате ли... днес...

Баронът — (с удар затваря шпагата) Не искам да налагам мнението си със сила... Но аз господине отдавна се занимавам с астрономия и не мога да позволя да заблуждавате толкова хора!

Професорът — Аз ги заблуждавам?

Баронът — Да! Вие например преди малко пред мен споменахте, че хората мечтаели да напуснат земното кълбо. Тук трябваше да поясните, че още се спори дали Земята е кълбо или не е кълбо!

Професорът — Това е установен факт!

Баронът — Хайде де! Но помислете си: тогава от другата страна хората ще трябва да ходят с главата надолу! Там дъждът ще трябва да пада отдолу нагоре и дърветата да растат обратно! Нима е възможно?

Професорът — А каква е Земята според вас?

Баронът — Според мен? Според мен... как да ви кажа... Аз още нямам напълно точно оформено мнение, но както съм чел, Земята е плоска, като огромен щит... Този щит плува в световния воден океан. Не вярвате ли? Тръгнете, на която посока щете — накрая ще стигнете винаги до море...

Професорът — А защо Земята не потъва в океана?

Баронът — Тя би потънала, ако не се крепеше на гърбовете на три огромни кита (показва с ръце)! Когато китовете се размърдат —

става земетресение!

Професорът — Това са глупави наивни представи. Земята е кълбо! Още в хиляда петстотин двайсет и втора година — осемдесет години преди вие да сте се родили — Магелан я обиколи! Не знаете ли?

Баронът — Чувал съм, но не ми се вярва... По право все още размишлявам дали е възможно. Защото и Аристотел, най-големият авторитет на древността, поддържа това, което разправяте и вие, че Земята е кълбо. А аз не мога да си го представя! Земята, сеньор, според Аристотел, има осем твърди и кристални небеса...

Професорът — Кристални?

Баронът — Как, вие не знаете ли? Ами, че всички учени на нашето време са единодушни, че небето е стъклено! Погледнете го денем и сам ще се убедите. Нима може да е направена от нещо друго тази безкрайна, синева? То е само от стъкло, от нищо друго не е! Разправят, че когато човек стигне края на Земята и провере глава през стъкления небосвод, ще изпита неземно блаженство!

Професорът — И вследствие на какво ще изпита това блаженство, ако смея да попитам?

Баронът — (доверявайки голяма тайна) Той ще види рая! Това ми го каза абат Кампанела.

Професорът — Как може да сте толкова наивен?!

Баронът — Един барон дьо Боасон наивен?! (хваща се за шпагата).

Професорът — Еее! Не се обиждайте! Говорите дявол знае какво, а не търпите никакви забележки! Просто се чудя как може да вярвате, че небето е стъклено!?

Баронът — А от какво е, според вас?

Професорът — (духва) Въздух! Просто — въздух.

Баронът — Въздухът е прозрачен, а то е синьо!

Професорът — Синьо е от разсейването на слънчевата светлина.

Баронът — (недоверчиво размишлява) Не ми се вярва... Това трябва да се провери... И може би, аз скоро лично ще го проверя! Вие не знаете, но аз съм един от най-учените благородници от двора на негово величество! Обичам науката! Аз самия съм изобретател! Аз направих проект на летателен апарат, който лично негово величество одобри. Трябват ми само двайсет и пет орли!

Професорът — Защо ви са?

Баронът — Ще летя с тях, сеньор! Ще ги навържа всички на два пръта, със специални измислени лично от мен кожени презрамки, ще се завържа за прътите, после ще подплаша орлите и... ще достигна кристалните небеса!

Професорът — А защо не опитате с балон?

Баронът — Какво е това балон?

Професорът — Ах, извинете! Вие бяхте от седемнадесетия век, а балонът е открит в осемнадесетия.

Баронът — (любопитно) А как се лети с балон?

Професорът — Как ли? Един момент... Сега ще ви обясня... Виждали ли сте как като гори огън пушекът се издига нагоре?

Баронът — Еее, да...

Професорът — Представете си сега, че този пушек се вкара в един огромен плътен чувал. Пушекът ще го издуе и издигне във въздуха. Ако за чувала се хване човек — той също ще полети нагоре, носен от пушека.

Баронът — Интересно... Значи, ако... (показва с ръце) Разбира се! Разбрах! Как не съм се сетил по-рано! Знаете ли, вие изведнъж ми станяхте симпатичен! (мисли) Значи, вместо с орли, аз мога да летя с балон?

Професорът — Разбира се! Това е много по-практично, макар, че ако питате мене, аз бих ви препоръчал...

Баронът — (не го слуша) Веднага ще докладвам на негово величество. Как не съм се сетил по-рано? Ще направя един огромен балон! Ще летя в присъствието на най-знатните дами. Всички графове и маркизи ще умрат от завист! (на професора) Сеньор, с балон аз ще достигна до Луната!

Професорът — С балон няма да я достигнете! Но ако много искате аз ще ви кача на нея.

Баронът — (уплашено) Да не сте магьосник? (вади шпагата).

Професорът — Не се плашете. Аз съм само един обикновен човек, но човек въоръжен със знания!

Баронът — Аха! Щом е тъй добре! (пауза) Но няма ли да падне тя, ако двама души стъпнат върху нея! Няма ли като гюлле да се изплъзне под краката ни? Не е ли по-добре да се качим един по един?

Професорът — (едва се сдържа) Уважаеми бароне, вие живеете с рядко наивни представи върху света. Моля не се обиждайте... Отговорете ми само на един въпрос. Ако се отдалеча аз от вас например, ако ида на отсрещния баир, а вие ме гледате от улицата, ще ви изглеждам ли малък?

Баронът — Да, разбира се!

Професорът — А Луната е отдалечена на триста осемдесет и четири хиляди километра от Земята. Това са над 400 милиона крачки.

Баронът — 400 милиона крачки! Гледай ти! О, небеса!

Професорът — Ако тръгнете да вървите това разстояние пеш, ще ви трябват двайсет и пет години!

Баронът — Ами с кон? Аз имам чудесен кои... Ах, колко ми е интересно! Аз съм страшно любопитен!

Професорът — С кон ще ви трябват пет години при условие, че непрекъснато препущате. От сутрин до вечер.

Баронът — Тогава... колко години ще пътуваме до Луната, ние с вас?

Професорът — Ние ще идем бързо. Ще пътуваме с ракета — един вид кола — която се движи със скорост единадесет километра — тринадесет хиляди крачки — в секунда. С тази скорост ще надвием земното притегляне и ще изхвърчим на Луната.

Баронът — (изумен) Със скорост тринадесет хиляди крачки в секунда! Значи докато кажа — тък! — ще сме на тринайсет хиляди крачки от тука?

Професорът — Разбира се!

Баронът — А докато кажа: тък-тък-тък-тък-тък-тък-тък-тък-тък-тък-тък-тък — ще сме на сто и петдесет хиляди крачки? Така ли?

Професорът — Да! Точно така!

Баронът — (не може да го проумее. Зашеметен) Как? Нима? Дявол да го вземе! Колкото мога да измина с кон за един ден?! Невероятно!! Изумително! Зашеметяващо! Боже мой! Заболя ме главата като си помисля!

Професорът — (трогнат от неговото невежество и любознателност) Вие сте едно нещастно дете на времето, бароне, когато хората тънеха в невежество. По някаква щастлива случайност вие сте попаднали в бъдещето триста години напред. Аз ще ви

запознава с последните научни открития, ще ви покажа шеметните висоти на знанието, които хората достигнаха за няколко десетилетия!

Баронът — (продължава да повтаря) Значи... така... докато кажа: тък — съм на тринайсет хиляди крачки! Докато кажа: тък-тък-тък — съм на трийсет и девет хиляди крачки! На сто хиляди крачки! На един милион крачки!

Професорът — Именно! Именно!

Баронът — Скоро ли ще тръгнем?

Професорът — Един момент да съобща да пригответа апарата, с който ще пътуваме (вдига слушалката на телефона, който стои на малка масичка до катедрата и избира номер). Моля, пригответе веднага една ракета за Луната! Как? След колко? След половин час? Добре...

Баронът — (който внимателно го наблюдава и чува гласа от слушалката уплашено се лови за шпагата) Вътре има човек?

Професорът — Никакъв човек няма вътре! Това е апарат, чрез който мога да говоря с моите помощници.

Баронът — А къде са те? (оглежда се)

Професорът — На два часа препускане от тука.

Баронът — И гласът им се чува? Ах, колко интересно! Не бих повярвал, ако не го чух със собствените си уши. Ако го кажа на негово величество и той няма да повярва!

Професорът — Ние имаме време. Докато чакаме ще ви обясня някои неща... Трябва да ви съобща, че през последните няколко десетилетия хората се научиха да летят, но не като се връзват за орли, а като построиха огромни стоманени птици, наречени самолети. Едновременно с това хората започнаха да строят и други апарати наречени ракети. С тях те достигнаха Луната, а след това и другите планети от Слънчевата система. Трябва да ви предупредя, за да не се изплашите: в момента на излитането, вследствие бързото набиране на огромната скорост, която ни е необходима, за да се откъснем от земното привличане, вашето тегло ще се увеличи пет пъти.

Баронът — (изненадан) Как? Нима ще напълнея?

Професорът — Няма да напълнявате. Само ще тежите повече.

Баронът — Да не се превърна в камък или желязо? Сигурен ли сте, че нищо няма да ми стане?

Професорът — Няма, нищо няма да ви стане. Това ще бъде от ускорението, разбирате ли, от ускорението! Иначе ще сте си същия.

Баронът — Ако съм толкова тежък аз няма да мога да се помръдна. Не... сигурно няма да мога...

Професорът — За няколко минути ще изтраете. Медицината е доказала, че щом е за няколко минути, увеличената тежест не е страшна. По-късно, щом излетим, ще започнем да олекваме.

Баронът — Нима?

Професорът — Да... и щом се откъснем от Земята ще загубим напълно теглото си. Няма да тежим нищо. Тогава ще можем даже да висим във въздуха. Да... да висим във въздуха и да не падаме на никъде...

Баронът — (втрещен) Като духове!... (пауза) И на Луната ли няма да имам тегло?

Професорът — Там ще имате. Само, че ще сте шест пъти по-лек. Луната е по-малка от Земята и привлича всички предмети шест пъти по-слабо. А, че Земята е кълбо, също ще се убедите като я видите как изглежда на лунното небе!

Баронът — (изненадан) Нима Земята ще се вижда на небето на Луната.

Професорът — Разбира се.

Баронът — Но как така? Ние нали ще се качим на ракетата и ще летим все нагоре? И като летим все нагоре, наннагоре, наннагоре... ще стигнем Луната.

Професорът — Така...

Баронът — (разпалено обяснява) И после ще трябва да погледнем наннадолу, за да видим Земята. Надолу, а не наннагоре! Земята ще остане под нас, а не на небето!

Професорът — Но във Вселената горе и долу няма!

Баронът — Защо няма? Защо няма? Когато е много и съвършено ясно и на най-простия човек, че това тука (показва краката си) е долу, а натам (показва тавана) е горе.

Професорът — Добре! В такъв случай, кажете ми от коя страна се намира сега тази катедра. Отляво или отдясно?

Баронът — Това е пределно ясно. Ето лявата ми ръка — значи е отляво.

Професорът — А аз ви казвам, че е от дясно.

Баронът — Моля ви се, от ляво е!

Професорът — Ето, това е дясната ми ръка — значи е от дясно.

Баронът — Наистина, но според мене е от ляво.

Професорът — А според мен — от дясно.

Баронът — Гледай ти! Наистина! Така можем да спорим до утре без да се разберем. Разбира се. Катедрата излезе, че е едновременно и от ляво и от дясно. Вие съвсем ме объркахте...

Професорът — По същия начин във Вселената горе и долу е едно и също нещо. След малко ще излетим за Луната, ще пътуваме все нагоре и когато стигнем там ще видим, че Земята е над нас!

Баронът — изумително! Боже мой, чак мозъкът ми се загарява!... (Беззвучно движи устни) Само едно още не ми е ясно — като хвърчим нагоре... без тегло... с такава скорост — тък! — тринайсет хиляди крачки... тък-тък! — двайсет и шест хиляди крачки... тък-тък-тък-тък-тък... един милион крачки... Няма ли опасност да се сблъскаме със стъклените небеса?

Професорът — Уважаеми бароне, имайте смелост, напрегнете още малко мозъка си, за да разберете най-после истината. Стъквени небеса, както вече ви казах, не съществуват! (Все по разпалено) Земята, която хората са смятали за център на Вселената е всъщност една малка, мъничка пращинка в безкрайната Вселена! Слънцето е един милион и триста хиляди пъти по-голямо от нея! А това Слънце е една малка звезда, една от звездите-джуджета! Има звезди, които са милиони пъти по-големи от него. Слънцето е член на един звезден остров наречен Галактика. В Галактиката учените са изчислили, че има над сто и петдесет милиарда слънца. За да ги преброите няма да ви стигнат десет живота — ще трябва да броите пет хиляди години денонощно, без прекъсване. Разбирате ли?

Баронът — Да... rrrrrraaaaазбирамммм...

Професорът — И във Вселената нашата Галактика е само едно звездно островче... Има хиляди Галактики! Светлината, която за една секунда обикаля седем и половина пъти земното кълбо, идва от там до нас след като пътува милиарди и милиарди години! Но тези безкрайни пространства също ще бъдат покорени, защото хората вече проектират ракета, която се движи със скоростта на светлината!

Баронът — (заеква) Със скоростта на светлината?!

Професорът — Да! Със скоростта на светлината.

Баронът — (задъхано) Еее... да, ама и тя ще трябва да пътува до тия далечни звезди милиарди години и хората по това време ще

измрат...

Професорът — Не, моля ви се, няма да измрат! Тогава в сила ще влезе относителността на времето! Когато скоростта на ракетата стигне скоростта на светлината времето в нея ще спре!

Баронът — (с последни сили) Ще спре? Времето??

Професорът — Именно. Скоростта на времето е свързана със скоростта на движението на телата. На нашата Земя, която се движи около Слънцето със скорост тридесет километра в секунда, отговаря определено бързо време...

Баронът — (стъпва здраво на краката си и се улавя за катедрата) Нима Земята сега се движи?

Професорът — Да, движи се! И всичко в този свят е в непрекъснато движение! Всяка секунда ние с вас например изминаваме в междупланетното пространство по трийсет километра. Това е равно на 40 хиляди крачки. За няколко минути прекосяваме разстояние колкото цяла Европа! Затворете сега очи... (С ужасено лице, като се клатушка от въртенето на Земята баронът затваря очи) Представете си, безкрая на Вселената...

Баронът — Ппппредставям си го...

Професорът — Милиардите слънца като рояк пращинки...

Баронът — (трепери) Представям си ги...

Професорът — Представете си сега нашата Земя... Шеметната скорост... с която се движим... Представете си всичко това и вие ще бъдете със съзнанието на един съвременен човек за строежа на Вселената. Но какво ви е? Какво ви стана?

(Баронът се строполясва)

Помощ!... Помощ!... Няма ли лекар?

Лекарят — (влиза тичешком) Ето го! Най-после го открих! Много ви благодаря, другарю професор! Представете си — такъв изключителен случай! Открихме го в една гробница, разположена близо до находище на уран. Атомните излъчвания просто го консервирани и ние успяхме да го съживим... Но той избяга от болницата като намушка един санитар!

Професорът — Спасявайте го! Не виждате ли, не е на себе си!

Лекарят — Какво му е станало? Беше такъв здрав организъм! По мое мнение щеше да живее поне още петдесет години!... Главата му гори... а чудно — пулсът не се чувствава!

Професорът — Говорехме за безкрая на Вселената... Точно му обяснявах съвременните постижения и той така внимателно слушаше, с такъв интерес... и изведнъж...

Лекарят — (завършва прегледа) Този път нищо не може да го спаси! Умрял е! Умрял е вследствие пренапрежение на мозъка. Фантазията му не издържала!

Публикувано в списание „Наука и техника за младежта“, брой
8/1960 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.